

ДОСЛІДНИЦЬКА СЛУЖБА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

**Парламентське дослідження
щодо міжнародно-правових актів, визначених
Дорожньою картою з питань верховенства права для
досягнення стратегічних результатів у контексті
законодавчого забезпечення правопорядку в Україні**

**Парламентське дослідження
щодо міжнародно-правових актів, визначених Дорожньою картою з
питань верховенства права для досягнення стратегічних результатів у
контексті законодавчого забезпечення правопорядку в Україні***

***Анотація.** У парламентському дослідженні проаналізовано і систематизовано міжнародно-правові акти (документи), зокрема й акти права Європейського Союзу (acquis ЄС), у судовій, правоохоронній сферах, сфері боротьби з корупцією, вказані у Дорожній карті з питань верховенства права. Проведене узагальнення спрямоване на надання інформативної допомоги у плануванні законопроектної роботи парламенту, визначенні законодавчих пріоритетів з огляду на вимоги та рекомендації європейських партнерів.*

***Ключові слова:** Дорожня карта, правопорядок, правосуддя, боротьба з корупцією, юстиція, директива, регламент, рекомендації, рішення, акти права Європейського Союзу.*

Зміст

I. Вступна частина	4
II. Основна частина	4
1. Правосуддя	7
2. Боротьба з корупцією	10
3. Юстиція, свобода, безпека	12
III. Висновки	26

Вступна частина.

Дорожня карта з питань верховенства права є всеохоплюючим стратегічним документом, що визначає комплекс реформ у межах переговорного процесу щодо членства України в Європейському Союзі (далі – ЄС) за переговорним Розділом 23 «Судова влада та основоположні права» та Розділом 24 «Юстиція, свобода і безпека»¹. Ухвалення цього документа передувє відкриттю офіційних переговорів про вступ України до ЄС у межах Кластера 1 «Основи процесу вступу до ЄС».

У травні 2025 року Урядом України затверджено Дорожню карту з питань верховенства права² (далі – Дорожня карта), яка охоплює питання:

- правосуддя;
- боротьби з корупцією;
- основоположних прав;
- юстиції, свободи та безпеки.

У цілому, Дорожня карта передбачає 124 стратегічні результати, яких прагне досягти Україна, а також 529 основних заходів, спрямованих на їх реалізацію.

В обґрунтування необхідності проведення низки заходів у Дорожній карті зазначаються акти права ЄС*, на виконання яких парламент України повинен прийняти відповідні законодавчі акти. Окрім того, у документі згадуються інші міжнародно-правові акти**, положення яких безпосередньо впливатимуть на розробку законодавчих змін.

Узагальнення вказаних правових документів за моделлю: напрям правового регулювання → очікуваний стратегічний результат → правовий акт ЄС → загальний зміст необхідних змін → законотворча ініціатива (законопроект) – сприятиме системності планування законопроектної роботи, побудові логічних внутрішніх зв'язків у процесах внесення законодавчих змін. Системність дозволить сформулювати концептуальне цілісне уявлення щодо способів виконання заходів Дорожньої карти та відіграватиме організуючу роль у такій діяльності.

Основна частина.

Обґрунтування у Дорожній карті доцільності проведення відповідних заходів, спрямованих на виконання очікуваних стратегічних результатів, зокрема й законодавчого характеру, відбувається завдяки наведенню актів права ЄС, інших міжнародно-правових актів (документів), імплементації яких потребує українське законодавство.

¹ Дорожня карта з питань верховенства права. URL: https://eu-ua.kmu.gov.ua/wp-content/uploads/UA_Dorozhnya_karta_z_pytan_verhovenstva_prava_2.pdf

² Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу за Кластером 1 «Основи процесу вступу до ЄС»: розпорядження Кабінету Міністрів України № 475-р від 14.05.2025. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/KR250475?from=legislation&hide=true>

* Нормативно-правові акти Європейського Союзу – офіційні письмові документи, прийняті інституціями Європейського Союзу для виконання повноважень, наданих їм установчими договорами від держав-членів (регламенти, директиви, рішення, рекомендації, висновки).

** Під міжнародно-правовим актом розуміється письмовий документ, що встановлює права та обов'язки суб'єктів міжнародного права з метою регулювання міжнародних відносин.

Імплементация положень європейського законодавства є вкрай важливою у контексті проведення реформ та побудови європейської моделі правового розвитку України на шляху безумовного пріоритету – набуття повноправного членства в Євросоюзі.

Право Європейського Союзу є інтеграційним, оскільки запроваджує єдині правила для всіх держав-членів, фізичних та юридичних осіб, що перебувають під юрисдикцією Європейського Союзу⁵. Це ставить великий обсяг завдань для держав-кандидатів у члени Європейського Союзу.

Правові акти ЄС, що регулюють усі сфери суспільного життя, постійно перебувають у полі зору не лише законодавців, а й науковців, які видають монографічні дослідження⁶, а також окремі публікації⁷.

Дослідницька служба Верховної Ради України на постійній основі готує огляди (путівники *acquis* ЄС)⁸, які містять систематизовану інформацію щодо прийнятих актів ЄС, ілюструють тенденції розвитку *acquis* та актуальні питання для держав-членів ЄС.

Водночас робота по визначенню положень актів права ЄС та інших міжнародно-правових актів (документів), що потребують імплементации в українське законодавство, вимагає системності й узгодженості, формування відповідної бази таких актів, систематизованих за тими чи іншими сферами суспільного розвитку.

У Дорожній карті з питань верховенства права за досліджуваними сферами (правосуддя, боротьба з корупцією, юстиція, свобода та безпека) зазначено: 28 Директив Європейського Парламенту та Ради; 12 Регламентів Європейського Парламенту та Ради; 7 Рамкових Рішень Ради і 3 Рішення Ради; 1 Рекомендацію Ради; по 1 Рекомендації Європейської комісії «За демократію через право» (Венеційської Комісії), GRECO і OECD; 2 міжнародні конвенції; 2 документи міжнародних інституцій (оцінки і звіти); а також 1 проект Директиви (про боротьбу з корупцією) (Рис. 1). Найбільша кількість Регламентів (12) і Директив (25) передбачена за сферою «Юстиція, свобода та безпека». Розробка переважної більшості законотворчих ініціатив запланована на 2026–2027 роки.

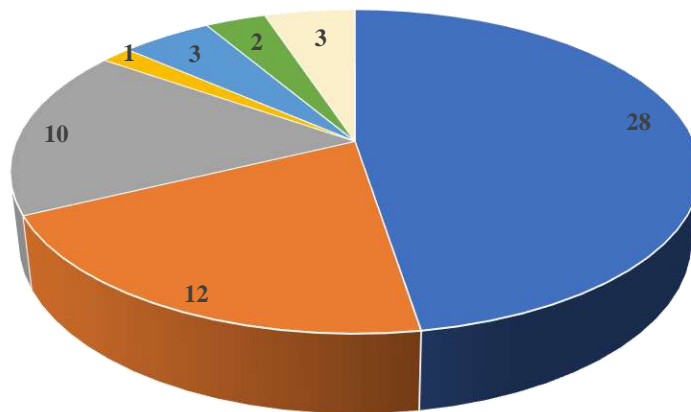
⁵ Путівник з адаптації законодавства України до права ЄС: теоретичні та практичні аспекти. Дослідницька служба Верховної Ради України. Київ, 2023. URL: <https://research.rada.gov.ua/uploads/documents/32597.pdf>

⁶ Див., наприклад: Асоціація між Європейським Союзом і третіми країнами: сучасний стан і динамізм в умовах інтеграції та дезінтеграції : монографія / К. В. Смирнова, О. В. Святун, І. А. Березовська та ін. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2022. 239 с. URL: https://e-learning.iir.edu.ua/pluginfile.php/5231/mod_book/chapter/1111/11.01.24.%20%D0%90%D1%81%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F%20pdf.pdf; Брацук І. З. Теоретико-правові засади імплементации права Європейського Союзу в національне право держав-членів. Монографія. Львів, 2016. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/MONOGRAFIJ_2019/55767250.pdf; Луць Л. А. Європейські міждержавні правові системи та проблеми інтеграції з ними правової системи України (теоретичні аспекти) : монографія. Київ, 2003. 304 с.

⁷ Див., наприклад: Акіменко Ю. Ю., Белогубова О. О. Україна як кандидат на вступ у ЄС: інституційний аспект взаємодії. *Держава та регіони. Серія: Право*. 2023. № 1. С. 198–202; Дір. І. Ю. Процес імплементации *acquis* ЄС у національне законодавство України. *Електронне наукове видання «Аналітично-порівняльне правознавство»*. 2023. URL: <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2024/03/121.pdf>; Костюченко Я. Угода про Асоціацію з ЄС у національному правопорядку України. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 6. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2019/6/67.pdf>; Резніков В. В. Концептуальні засади стратегії формування та реалізації державної політики у сфері європейської інтеграції України. *Механізми державного управління*. 2020. Вип. 1 (44). С. 66–72. URL: <https://journals.politehnica.dp.ua/index.php/public/article/view/214>

⁸ Путівник *acquis* ЄС (Євродайджест). Дослідницька служба Верховної Ради України. URL: https://research.rada.gov.ua/documents/analyticRSMaterialsDocs/analytical_periodical/75739.html

**Правові акти ЄС та інші міжнародно-правові акти (документи),
вказані у Дорожній карті**

- Директиви ЄП і Ради
- Регламенти ЄП і Ради
- Рішення Ради
- Рекомендації Ради
- Рекомендації інших європейських інституцій
- Міжнародні конвенції
- Інші документи

Рис. 1.

Результати проведеного аналізу в контексті законодавчого забезпечення правопорядку в Україні за сферами: правосуддя, боротьба з корупцією і юстиція, свобода та безпека – наведено у таблицях 1–3*.

* З огляду на змістовний обсяг рекомендацій і заходів за сферою «Основоположні права» Дорожньої карти, вона може становити окремий предмет дослідження.

1. Правосуддя

№ з/п	Очікуваний стратегічний результат	Правовий акт ЄС / міжнародно-правовий акт (документ)	Зміст необхідних змін	Законопроект / пропозиції щодо назви законопроекту
1.	Конституційне правосуддя			
1.1.	Зміцнення інституційної спроможності Конституційного Суду України (КСУ)	Рекомендації Європейської комісії «За демократію через право» (Венеційська комісія) ¹⁰ . <i>Пункти: 27-31; 32; 34-36, 39; 40; 41-43, 48; 56 та інші.</i>	- уточнення строків конституційного провадження (до 6, 12 місяців); - запровадження автоматизованої системи документообігу; - удосконалення зовнішніх та внутрішніх електронних сервісів КСУ; - підвищення спроможностей Секретаріату КСУ; - вдосконалення порядку притягнення суддів КСУ до дисциплінарної відповідальності та процедури відводу та самовідводу суддів КСУ України; - удосконалення процесу розподілу справ та процесу їх обговорення, підвищення обґрунтованості рішень, прозорості проваджень	- «Про конституційну процедуру» (реєстр. № 4533); - Про внесення змін до Закону України «Про Конституційний Суд України» щодо запровадження автоматизованої системи розподілу справ; - Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо притягнення суддів Конституційного Суду України до дисциплінарної відповідальності та запровадження механізмів перевірок їх доброчесності
2.	Незалежність та неупередженість суддів, прокурорів			
2.1.	Покращення практики притягнення до дисциплінарної відповідальності суддів, прокурорів	Рекомендації Четвертого раунду оцінювання GRECO ¹¹ , з урахуванням Другого звіту-оцінки відповідності (29 листопада – 3 грудня 2021	- уточнення визначення дисциплінарних проступків, пов'язаних із поведінкою суддів	- Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких інших законодавчих актів щодо вдосконалення процедури добору суддів та притягнення їх

¹⁰ OPINION ON THE DRAFT LAW ON CONSTITUTIONAL PROCEDURE (DRAFT LAW NO.4533) AND ALTERNATIVE DRAFT LAW ON THE PROCEDURE FOR CONSIDERATION OF CASES AND EXECUTION OF JUDGMENTS OF THE CONSTITUTIONAL COURT (DRAFT LAW NO. 4533-1). Opinion No. 1024/2021. CDL-AD(2021)006. URL: [https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD\(2021\)006-e](https://www.venice.coe.int/webforms/documents/?pdf=CDL-AD(2021)006-e)

¹¹ Четвертий раунд оцінювання. Запобігання корупції серед народних депутатів, суддів та прокурорів. Звіт за результатами оцінки. Україна. Ухвалено на 76-му пленарному засіданні GRECO (Страсбург, 19-23 червня 2017 року). URL: <https://rm.coe.int/grecoeval4rep-2016-9-p3-76-greco-19-23-2017-/1680737206>

		року)¹² та Проміжного звіту-оцінки відповідності (24 березня 2023 року)¹³. <i>Рекомендації: XIX; XXIII; XXV; XXIX; XXX.</i>	- уточнення дисциплінарних проступків, що стосуються поведінки прокурорів і дотримання ними етичних норм, та розширення переліку дисциплінарних стягнень; - збільшення строку давності притягнення до дисциплінарної відповідальності; - запровадження незалежної та об'єктивної процедури попереднього відбору кандидатів до членів Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів; - забезпечення Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів автономними інституційними ресурсами, незалежними від Офісу Генерального прокурора, включаючи незалежний секретаріат	до дисциплінарної відповідальності - Про внесення змін до Закону України «Про прокуратуру» щодо визначення критеріїв оцінки ефективності та якості роботи органів прокуратури, а також системи їх оцінювання; - Про внесення змін до законодавства України щодо впровадження інституту доброчесності для перевірки працівників прокуратури, визначення критеріїв доброчесності та єдиного механізму її перевірки; - Про внесення змін до Закону України «Про прокуратуру» та інших законодавчих актів щодо посилення інституційної спроможності, незалежності та ефективності Ради прокурорів України; - Про внесення змін до Закону України «Про прокуратуру» та інших законодавчих актів щодо забезпечення прозорості призначення прокурорів на керівні (адміністративні) посади, удосконалення

¹² Четвертий раунд оцінювання. Запобігання корупції серед народних депутатів, суддів та прокурорів. Другий звіт-оцінка відповідності. Україна. Прийнято на 89-му пленарному засіданні GRECO (Страсбург, 29 листопада – 3 грудня 2021 року). URL: <https://rm.coe.int/-89-greco-29-3-2021-/1680a64ea4>

¹³ Четвертий раунд оцінювання. Запобігання корупції серед народних депутатів, суддів та прокурорів. Проміжний звіт-оцінка відповідності. Україна. Прийнято на 93-му пленарному засіданні GRECO (Страсбург, 24 березня 2023 року). URL: <https://rm.coe.int/fourth-evaluation-round-corruption-prevention-in-respect-of-members-of/1680aaa790>; Доповнення до Другого звіту оцінки відповідності. Прийнято на 98-ій пленарній сесії GRECO (Страсбург, 18–22 Листопада 2024 року). URL: <https://rm.coe.int/grecorc4-2024-15-final-ukr-add-to-the-2nd-compliance-report-ukraine-pu/1680b46473>

				процедури притягнення прокурорів до дисциплінарної відповідальності та посилення інституційної спроможності Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів
2.2.	Неупереджений розподіл справ між прокурорами	Рекомендації Четвертого раунду оцінювання GRECO ¹⁴ , <i>Рекомендації: XXVI; XXVIII</i>	- введення системи випадкового розподілу справ між прокурорами; - забезпечення можливості оскарження рішень про зміну прокурора	- Про внесення змін до процесуального законодавства щодо запровадження системи автоматизованого розподілу справ між прокурорами та механізмів оскарження відводу (заміни) прокурора
3.	Адвокатура			
3.1.	Удосконалення правового регулювання адвокатської діяльності	Директива Ради 77/249/ЄЕС від 22 березня 1977 року ¹⁵ ; Директива Європейського Парламенту та Ради 98/5/ЄС від 16 лютого 1998 року ¹⁶ (<i>стаття 2 та інші</i>).	- правове урегулювання здійснення адвокатської діяльності адвокатами іноземних держав на території України	- Про внесення змін до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» щодо діяльності адвокатів іноземних держав на території України

¹⁴ Четвертий раунд оцінювання. Запобігання корупції серед народних депутатів, суддів та прокурорів. Звіт за результатами оцінки. Україна. Ухвалено на 76-му пленарному засіданні GRECO (Страсбург, 19–23 червня 2017 року). URL: <https://rm.coe.int/grecoeval4rep-2016-9-p3-76-greco-19-23-2017-/1680737206>

¹⁵ Council Directive 77/249/EEC of 22 March 1977 to facilitate the effective exercise by lawyers of freedom to provide services. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1977/249/oj/eng>

¹⁶ Directive 98/5/EC of the European Parliament and of the Council of 16 February 1998 to facilitate practice of the profession of lawyer on a permanent basis in a Member State other than that in which the qualification was obtained. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/1998/5/oj/eng>

Боротьба з корупцією

№ з/п	Очікуваний стратегічний результат	Правовий акт ЄС/ міжнародно-правовий акт (документ)	Зміст необхідних змін	Законопроект / пропозиції щодо назви законопроекту
1.	Запобігання корупції			
1.1.	Забезпечення відповідності українського законодавства актам права ЄС і міжнародним антикорупційним стандартам	Рекомендації OECD ¹⁷ ; Рекомендації GRECO ¹⁸ ; Механізм огляду UNCAC ¹⁹	- постійна узгодженість національної правової бази та інституційних можливостей у запобіганні та протидії корупції з <i>acquis</i> ЄС і міжнародними стандартами	- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення інституційної спроможності Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, та вдосконалення механізмів управління активами» (реєстр. № 12374-д); - законопроекти, спрямовані на виконання Державної антикорупційної програми на 2023–2025 роки
2.	Захист викривачів			
2.1.	Ефективний захист викривачів, нормативно узгоджений з <i>acquis</i> ЄС	Директива (ЄС) 019/1937 Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2019 року ²⁰	- забезпечення ефективності та дієвості антикорупційних програм публічних інституцій як механізм подолання та	- Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо вдосконалення окремих антикорупційних механізмів та

¹⁷ OECD Integrity and Anti-Corruption Review of Ukraine. Report. URL: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-integrity-and-anti-corruption-review-of-ukraine_7dbe965b-en.html

¹⁸ Четвертий раунд оцінювання. Запобігання корупції серед народних депутатів, суддів та прокурорів. Звіт за результатами оцінки. Україна. Ухвалено на 76-му пленарному засіданні GRECO (Страсбург, 19–23 червня 2017 року). URL: <https://rm.coe.int/grecoeval4rep-2016-9-p3-76-greco-19-23-2017-/1680737206>

¹⁹ UNCAC Review Mechanism. URL: <https://uncaccoalition.org/uncac-review/uncac-review-mechanism>; State of implementation of the United Nations Convention against Corruption: Criminalization, law enforcement and international cooperation. URL: <https://www.unodc.org/corruption/en/uncac/learn-about-uncac.html>

²⁰ Directive (EU) 2019/1937 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2019 on the protection of persons who report breaches of Union law. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2019/1937/oj/eng>

			упередження корупційних практик у публічному секторі; - забезпечення функціонування інституту уповноваженого з питань запобігання корупції	уніфікації поняття «викривач», посилення безпеки викривачів поза кримінальним провадженням
3.	Притягнення до відповідальності за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення			
3.1.	Забезпечення стримуючого ефекту, пропорційності та ефективності кримінальних санкцій за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення	Директива Європейського Парламенту та Ради про боротьбу з корупцією ²¹ (проект)	- збільшення строків давності та вдосконалення підстав для зупинення і закінчення строків; - перегляд санкцій за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення; - перегляд порогових значень для незаконного збагачення та недостовірного декларування з метою підвищення ефективності та впливу, включаючи ефективну координацію кримінальних і цивільних проваджень	Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо пропорційності та ефективності кримінальних санкцій за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення
		Конвенція ОЕСР про боротьбу з хабарництвом іноземних посадових осіб у міжнародних ділових операціях ²²	Ратифікація Конвенції	- Про ратифікацію Конвенції ОЕСР про боротьбу з хабарництвом іноземних посадових осіб у міжнародних ділових операціях та приєднання до Робочої групи ОЕСР із боротьби з хабарництвом у міжнародних ділових операціях

²¹ Proposal for a DIRECTIVE OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on combating corruption, replacing Council Framework Decision 2003/568/JHA and the Convention on the fight against corruption involving officials of the European Communities or officials of Member States of the European Union and amending Directive (EU) 2017/1371 of the European Parliament and of the Council COM/2023/234 final. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:52023PC0234>

²² Convention on Combating Bribery of Foreign Public Officials in International Business Transactions. OECF/LEGAL/0293. URL: <https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0293>

Юстиція, свобода та безпека

№ з/п	Очікуваний стратегічний результат	Правовий акт ЄС / міжнародно-правовий акт (документ)	Зміст необхідних змін	Законопроект / пропозиції щодо назви законопроекту
1.	Судове співробітництво в кримінальних справах			
1.1.	Удосконалення правової основи для міжнародного судового співробітництва у кримінальних справах між Україною та державами ЄС	Рамкове Рішення Ради 2002/584/ЖНА від 13.06.2002 ²³	- імплементація процедури європейського ордеру на арешт	- Про внесення змін до Кримінального кодексу України, Кримінального процесуального кодексу України з метою імплементації процедури європейського ордеру на арешт
Рамкове Рішення Ради 2009/948/ЖНА від 30.11.2009 ²⁴		- запобігання та врегулювання з іншими державами конфлікту юрисдикції (підслідності та підсудності) у кримінальному провадженні	- Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо запобігання та врегулювання з іншими державами конфлікту юрисдикції (підслідності та підсудності) у кримінальному провадженні	
Рамкове Рішення Ради 2008/947/ЖНА від 27.11.2008 ²⁵ ; Рамкове Рішення Ради 2009/829/ЖНА від 23.10.2009 ²⁶ ;		- імплементація механізмів <i>acquis</i> ЄС щодо міжнародної правової допомоги та взаємного виконання судових рішень у кримінальних справах у відносинах з державами-членами Європейського Союзу	- Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу, Кримінального виконавчого кодексу, Закону України «Про пробацію» та деяких інших законів із метою	

²³ РАМКОВЕ РІШЕННЯ РАДИ від 13 червня 2002 року про європейський ордер на арешт та процедури передачі правопорушників між державами-членами (2002/584/ЮВС). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b17#Text

²⁴ Council Framework Decision 2009/948/JHA of 30 November 2009 on prevention and settlement of conflicts of exercise of jurisdiction in criminal proceedings. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec_framw/2009/948/oj

²⁵ Council Framework Decision 2008/947/JHA of 27 November 2008 on the application of the principle of mutual recognition to judgments and probation decisions with a view to the supervision of probation measures and alternative sanctions. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec_framw/2008/947/oj

²⁶ Council Framework Decision 2009/829/JHA of 23 October 2009 on the application, between Member States of the European Union, of the principle of mutual recognition to decisions on supervision measures as an alternative to provisional detention. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec_framw/2009/829/oj

		Рамкове Рішення Ради 2008/909/ЈНА від 27.11.2008 ²⁷		імплементції механізмів <i>acquis</i> ЄС щодо міжнародної правової допомоги та взаємного виконання судових рішень у кримінальних справах у відносинах із державами-членами Європейського Союзу
		Регламент (ЄС) 2019/816 Європейського Парламенту та Ради від 17 квітня 2019 року ²⁸ ; Директива (ЄС) 2019/884 Європейського Парламенту та Ради від 17 квітня 2019 року ²⁹ ; Рамкове Рішення Ради 2009/315/ЈНА ³⁰	- врегулювання питань функціонування інформаційно-аналітичної системи обліку відомостей про притягнення особи до кримінальної відповідальності та наявності судимості	- Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення функціонування інформаційно-аналітичної системи обліку відомостей про притягнення особи до кримінальної відповідальності та наявності судимості
		Європейська стратегія електронного правосуддя на період з 2024 по 2028 роки ³¹	- узгодження з <i>acquis</i> ЄС щодо цифровізації правосуддя в Європейському Союзі; - безпечний транскордонний обмін судовими даними	- Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо цифровізації правосуддя відповідно до положень Європейської стратегії електронного правосуддя; - Про внесення змін у процесуальне законодавство для подальшої цифровізації системи

²⁷ Council Framework Decision 2008/909/JHA of 27 November 2008 on the application of the principle of mutual recognition to judgments in criminal matters imposing custodial sentences or measures involving deprivation of liberty for the purpose of their enforcement in the European Union. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec_framw/2008/909/oj

²⁸ Regulation (EU) 2019/816 of the European Parliament and of the Council of 17 April 2019 establishing a centralised system for the identification of Member States holding conviction information on third-country nationals and stateless persons (ECRIS-TCN) to supplement the European Criminal Records Information System and amending Regulation (EU) 2018/1726. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/816/oj/eng>

²⁹ Directive (EU) 2019/884 of the European Parliament and of the Council of 17 April 2019 amending Council Framework Decision 2009/315/JHA, as regards the exchange of information on third-country nationals and as regards the European Criminal Records Information System (ECRIS), and replacing Council Decision 2009/316/JHA. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/884/oj/eng>

³⁰ Council Framework Decision 2009/315/JHA of 26 February 2009 on the organisation and content of the exchange of information extracted from the criminal record between Member States. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec_framw/2009/315/oj

³¹ European e-Justice Strategy 2024-2028 (C/2025/437). URL: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202500437

				правосуддя та вдосконалення розподілу справ між суддями в рамках оновленої Єдиної судової інформаційно-комунікаційної системи
2.	Боротьба з організованою злочинністю			
2.1.	Ефективне міжнародне правоохоронне співробітництво з державами-членами ЄС та агенціями ЄС	Рішення Ради 2002/348/ЖНА від 25 квітня 2002 року ³²	- створення Національного футбольного інформаційного пункту в Національній поліції України	- Про внесення змін до деяких законів України у зв'язку зі створенням Національного футбольного інформаційного пункту
Рішення Ради 2008/615/ЖНА від 23 червня 2008 року ³³		- створення Національного контактного пункту у сфері захисту публічних осіб на базі Управління державної охорони України	- Про внесення змін до Закону України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб» у зв'язку зі створенням Національного контактного пункту у сфері захисту публічних осіб	
Директива (ЄС) 2023/977 Європейського Парламенту та Ради від 10 травня 2023 року ³⁴		- створення Єдиного контактного пункту (SPOC) на базі Національної поліції України	- Про внесення змін до деяких законів України у зв'язку зі створенням Єдиного контактного пункту (SPOC)	
Директива (ЄС) 2016/681 Європейського Парламенту та Ради від 27 квітня 2016 року ³⁵ ; Регламент ЄС 2025/12 Європейського		- забезпечення збору, обробки та використання інформації про пасажирів	- Про внесення змін до законодавчих актів України щодо безпеки пасажирів та оперування інформацією стосовно них	

³² Рішення Ради 2000/348/ЖНА «Щодо безпеки на футбольних матчах міжнародного масштабу» від 25 квітня 2002 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_a21#Text

³³ Council Decision 2008/615/JHA of 23 June 2008 on the stepping up of cross-border cooperation, particularly in combating terrorism and cross-border crime. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2008/615/oj/eng>

³⁴ Directive (EU) 2023/977 of the European Parliament and of the Council of 10 May 2023 on the exchange of information between the law enforcement authorities of Member States and repealing Council Framework Decision 2006/960/JHA. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2023/977/oj/eng>

³⁵ Directive (EU) 2016/681 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the use of passenger name record (PNR) data for the prevention, detection, investigation and prosecution of terrorist offences and serious crime. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2016/681/oj/eng>

		Парламенту та Ради від 19 грудня 2024 року ³⁶ ; Регламент ЄС 2025/13 Європейського Парламенту та Ради від 19 грудня 2024 року ³⁷		
		Рішення Ради 2008/615/JHA від 23 червня 2008 року ³⁸	- забезпечення функціонування контактної пункту щодо обміну інформацією в межах співробітництва органів правопорядку з питань забезпечення публічного порядку під час великих транскордонних подій та координації спільних операцій; - ухвалення правових та організаційних засад участі працівників компетентних органів держав-членів ЄС у спільному патрулюванні й інших спільних операціях та наданні допомоги у зв'язку з масовими заходами, катастрофами і серйозними аваріями на території України, а також участі правоохоронних органів України у таких заходах на території держав-членів ЄС; - створення національного контактної пункту для обміну інформацією з метою запобігання терористичним злочинам при СБУ; - забезпечення підключення національного реєстру транспортних засобів до EUCARIS	- Про внесення змін до деяких законів України щодо транскордонного співробітництва

³⁶ Regulation (EU) 2025/12 of the European Parliament and of the Council of 19 December 2024 on the collection and transfer of advance passenger information for enhancing and facilitating external border checks, amending Regulations (EU) 2018/1726 and (EU) 2019/817, and repealing Council Directive 2004/82/EC. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2025/12/oj/eng>

³⁷ Regulation (EU) 2025/13 of the European Parliament and of the Council of 19 December 2024 on the collection and transfer of advance passenger information for the prevention, detection, investigation and prosecution of terrorist offences and serious crime, and amending Regulation (EU) 2019/818. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2025/13/oj/eng>

³⁸ Council Decision 2008/615/JHA of 23 June 2008 on the stepping up of cross-border cooperation, particularly in combating terrorism and cross-border crime. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2008/615/oj/eng>

			як передумова для автоматизованого обміну даними про реєстрацію транспортних засобів у системі Prüm	
		Регламент Prüm II (ЄС) 2024/982 Європейського Парламенту та Ради від 13 березня 2024 року ³⁹	- створення бази даних облич із зображеннями облич підозрюваних та засуджених осіб (і, за бажанням, потерпілих); - впровадження національних процедур для чіткого визначення національних контактних осіб, відповідальних за управління автоматизованим обміном профілями ДНК, дактилоскопічними даними та зображеннями облич, а також за перевірку потенційних збігів за біометричними даними в рамках системи Prüm	- Про внесення змін до законодавства України щодо управління базами даних у кримінальній сфері; - Про державну реєстрацію біометричної інформації людини; - Про обробку попередніх даних реєстрації особи
2.2.	Попередження та розслідування кримінальних правопорушень, що посягають на економіку держави	Міжнародна Конвенція про боротьбу з підробкою валюти (Женевська конвенція) ⁴⁰	Ратифікація Женевської конвенції 1929 року	- Про ратифікацію Женевської конвенції 1929 року
2.3.	Оптимізація фінансових розслідувань	Директива (ЄС) 2015/849 Європейського Парламенту та Ради від 20 травня 2015 року ⁴¹ ; Директива (ЄС) 2019/1153 Європейського	- створення Єдиного реєстру рахунків фізичних і юридичних осіб	- Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо оптимізації фінансових розслідувань

³⁹ Regulation (EU) 2024/982 of the European Parliament and of the Council of 13 March 2024 on the automated search and exchange of data for police cooperation, and amending Council Decisions 2008/615/JHA and 2008/616/JHA and Regulations (EU) 2018/1726, (EU) No 2019/817 and (EU) 2019/818 of the European Parliament and of the Council (the Prüm II Regulation). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/982/oj/eng>

⁴⁰ Geneva International Convention for the Suppression of Counterfeiting Currency (Geneva Convention). 1929. URL: <https://history.state.gov/historicaldocuments/frus1929v01/d236>

⁴¹ Директива Європейського Парламенту та Ради (ЄС) 2015/849 від 20 травня 2015 року про запобігання використанню фінансової системи для цілей відмивання грошей або фінансування тероризму, про внесення змін до Регламенту Європейського Парламенту і Ради (ЄС) № 648/2012 та про скасування Директиви Європейського Парламенту та Ради 2005/60/ЄС та Директиви Комісії 2006/70/ЄС. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_037-15#Text

		Парламенту та Ради від 20 червня 2019 року ⁴²		
2.4.	Криміналізація та ефективне розслідування відмивання грошей	Директива (ЄС) 2018/1673 Європейського Парламенту та Ради від 23 жовтня 2018 року ⁴³ ; Директива (ЄС) 2024/1640 Європейського Парламенту та Ради від 31 травня 2024 року ⁴⁴ ; Регламент (ЄС) 2024/1624 Європейського Парламенту та Ради від 31 травня 2024 року ⁴⁵	- підвищення ефективності діяльності у сфері виявлення, розшуку та управління активами; - визначення механізму міжвідомчої співпраці в частині здійснення уповноваженими органами державної влади політики щодо боротьби з відмиванням грошей	- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо адаптації законодавства України до окремих стандартів Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF)» (реєстр. № 10072); - «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності діяльності у сфері виявлення, розшуку та управління активами» (реєстр. № 10069)
2.5.	Посилення інституційної спроможності Національного агентства з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів	Директива (ЄС) 2024/1260 Європейського Парламенту та Ради від 24 квітня 2024 року ⁴⁶ ; Директива (ЄС) 2014/42/EU Європейського Парламенту та Ради від квітня 2014 року ⁴⁷ ;	- удосконалення процедур конфіскації майна; - забезпечення ефективного управління замороженим і конфіскованим майном; - уніфікація, ведення та оприлюднення статистичної звітності про заморожування та конфіскацію	- «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення інституційної спроможності Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, та

⁴² Directive (EU) 2019/1153 of the European Parliament and of the Council of 20 June 2019 laying down rules facilitating the use of financial and other information for the prevention, detection, investigation or prosecution of certain criminal offences, and repealing Council Decision 2000/642/JHA. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2019/1153/oj/eng>

⁴³ Directive (EU) 2018/1673 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2018 on combating money laundering by criminal law. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2018/1673/oj/eng>

⁴⁴ Directive (EU) 2024/1640 of the European Parliament and of the Council of 31 May 2024 on the mechanisms to be put in place by Member States for the prevention of the use of the financial system for the purposes of money laundering or terrorist financing, amending Directive (EU) 2019/1937, and amending and repealing Directive (EU) 2015/849 (Text with EEA relevance). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj/eng>

⁴⁵ Regulation (EU) 2024/1624 of the European Parliament and of the Council of 31 May 2024 on the prevention of the use of the financial system for the purposes of money laundering or terrorist financing (Text with EEA relevance). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1624/oj/eng>

⁴⁶ Directive (EU) 2024/1260 of the European Parliament and of the Council of 24 April 2024 on asset recovery and confiscation. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1260/oj/eng>

⁴⁷ Directive 2014/42/EU of the European Parliament and of the Council of 3 April 2014 on the freezing and confiscation of instrumentalities and proceeds of crime in the European Union. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2014/42/oj/eng>

		Регламент (ЄС) 2018/1805 Європейського Парламенту та Ради від 14 листопада 2018 року ⁴⁸		вдосконалення механізмів управління активами» (реєстр. № 12374-д); - «Про внесення змін до статті 12 Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» щодо посилення контрольних повноважень Громадської ради» (реєстр. № 11397)
2.6.	Забезпечення дієвого механізму запобігання торгівлі людьми	Директива (ЄС) 2011/36/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 5 квітня 2011 року ⁴⁹ ; Директива (ЄС) 2024/1712 Європейського Парламенту та Ради від 13 червня 2024 року ⁵⁰	- визнання використання особи у сурогатному материнстві чи репродуктивних технологіях, використання незаконного усиновлення та примусового шлюбу різновидами експлуатації у торгівлі людьми; - встановлення кримінальної відповідальності для осіб, які купують або користуються послугами жертв торгівлі людьми, а також кримінальної відповідальності юридичних осіб за замах на торгівлю людьми; - включення до складу злочину торгівлі людьми такої додаткової кваліфікуючої ознаки, як сприяння або розповсюдження за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій зображень чи	- Про внесення змін до Кримінального кодексу України та інших законодавчих актів щодо удосконалення механізмів протидії торгівлі людьми

⁴⁸ Regulation (EU) 2018/1805 of the European Parliament and of the Council of 14 November 2018 on the mutual recognition of freezing orders and confiscation orders. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1805/oj/eng>

⁴⁹ Directive 2011/36/EU of the European Parliament and of the Council of 5 April 2011 on preventing and combating trafficking in human beings and protecting its victims, and replacing Council Framework Decision 2002/629/JHA. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2011/36/oj/eng>

⁵⁰ Directive (EU) 2024/1712 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 amending Directive 2011/36/EU on preventing and combating trafficking in human beings and protecting its victims. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1712/oj/eng>

			відео або подібних матеріалів сексуального характеру за участю потерпілої особи; - впровадження принципу некарності жертви торгівлі людьми, яка змушена вчинити кримінальне правопорушення внаслідок свого статусу; - запровадження інституту Національного доповідача з питань торгівлі людьми	
2.7.	Захист і протидія сексуальному насильству щодо дітей	Директива (ЄС) 2011/93/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 грудня 2011 року ⁵¹	- забезпечення дотримання принципу непрягнення до відповідальності дітей – жертв сексуального насильства та сексуальної експлуатації за їхню участь у протиправній діяльності; - усунення конфліктних норм щодо віку сексуальної згоди; - розширення переліку обтяжуючих обставин, при яких правопорушник навмисно чи з необережності поставив під загрозу життя дитини; - визначення сексуальної експлуатації дитини з метою отримання прибутку як торгівлю людьми	- Про внесення змін до Кримінального кодексу України, Кримінального процесуального кодексу України, Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо захисту дітей та протидії сексуальному насильству
2.8.	Удосконалення законодавства у сфері боротьби з кіберзлочинністю	Директива (ЄС) 2019/713 Європейського Парламенту та Ради від 17 квітня 2019 року ⁵²	- ратифікація Другого додаткового протоколу до Конвенції про кіберзлочинність; - удосконалення процедури використання електронних (цифрових) доказів у кримінальному провадженні, часткове розкриття даних про рух інформації та застосування термінового збереження інформації;	- Про ратифікацію Другого додаткового протоколу до Конвенції про кіберзлочинність

⁵¹ Directive 2011/93/EU of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 on combating the sexual abuse and sexual exploitation of children and child pornography, and replacing Council Framework Decision 2004/68/JHA. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2011/93/oj/eng>

⁵² Directive (EU) 2019/713 of the European Parliament and of the Council of 17 April 2019 on combating fraud and counterfeiting of non-cash means of payment and replacing Council Framework Decision 2001/413/JHA. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2019/713/oj/eng>

			- встановлення кримінальної відповідальності за незаконні дії з платіжними картками чи іншими платіжними інструментами в інтересах третіх осіб	
2.9.	Приведення законодавчої та стратегічної рамки державної наркополітики у відповідність до сучасних потреб, acquis та стандартів ЄС	Рекомендація Ради 2003/488 від 18.06.2003 ⁵³	- регулювання порядку обігу нових психоактивних речовин	- Про внесення змін до деяких законів України стосовно визначення та регулювання порядку обігу психоактивних речовин
3.	Боротьба з тероризмом та попередження радикалізації			
3.1.	Функціонування ефективної системи боротьби з тероризмом і радикалізмом	Директива (ЄС) 2017/541 Європейського Парламенту та Ради від 15 березня 2017 року ⁵⁴	- визначення основного координуючого органу з питань боротьби з радикалізацією та насильницькими проявами, що можуть призвести до тероризму, та порядку залучення інших суб'єктів та недержавних інституцій до боротьби з радикалізацією і насильницькими проявами, що можуть призвести до тероризму; - термінологічні уточнення у сфері боротьби з тероризмом: визначення змісту понять і категорій «пропаганди тероризму, його публічного виправдовування», «публічних закликів до вчинення терористичного акту», «розповсюдження, виготовлення чи зберігання з метою розповсюдження матеріалів з такими закликами чи пропагандою, а також пропаганди ідеології тероризму, виготовлення матеріалів із закликами до вчинення таких дій з метою їх	- Про внесення змін до Закону України «Про боротьбу з тероризмом» щодо термінологічних уточнень і визначення координуючого органу з питань боротьби з радикалізацією та насильницькими проявами, що можуть призвести до тероризму; - Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо уточнення понять у сфері боротьби з тероризмом

⁵³ Рекомендація Ради 2003/488/ЄС «Про запобігання та зменшення шкоди здоров'ю, пов'язаної із наркотичною залежністю» від 18 червня 2003 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_994#Text

⁵⁴ Directive (EU) 2017/541 of the European Parliament and of the Council of 15 March 2017 on combating terrorism and replacing Council Framework Decision 2002/475/JHA and amending Council Decision 2005/671/JHA. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2017/541/oj/eng>

			розповсюдження або розповсюдження таких матеріалів» та встановлення відповідальності за вказані діяння	
		Регламент ЄС 2021/784 Європейського Парламенту та Ради від 29 квітня 2021 року ⁵⁵	- запровадження заходів боротьби з поширенням терористичного контенту в Інтернеті: визначення компетентних органів, уповноважених видавати накази постачальникам послуг хостингу для видалення такого контенту з дотриманням фундаментальних прав і свобод людини, встановлення юридичної відповідальності за невиконання наказів тощо.	- Про внесення змін до Закону України «Про боротьбу з тероризмом» та інших законодавчих актів щодо боротьби з поширенням терористичного контенту в Інтернеті
3.2.	Забезпечення стійкості критичної інфраструктури України	Директива (ЄС) 2022/2557 Європейського Парламенту та Ради від 14 грудня 2022 року ⁵⁶	- визначення переліку критичних секторів; компетентних органів та їх повноважень, зокрема у сфері нагляду і контролю; - розроблення стратегії стійкості критично важливих суб'єктів	- Про внесення змін до законодавства України щодо забезпечення стійкості критичної інфраструктури України та імплементації положень Директиви (EU) 2022/2557
3.3.	Отримання та аналіз інформації про підозрілі операції, зникнення та крадіжки прекурсорів вибухових речовин	Регламент ЄС 2019/1148 Європейського Парламенту та Ради від 20 червня 2019 року ⁵⁷	- забезпечення функціонування контактних центрів щодо отримання та аналізу інформації про підозрілі операції, зникнення та крадіжки прекурсорів вибухових речовин із метою недопущення незаконного виготовлення вибухових речовин	- Про внесення змін до Закону України «Про забезпечення хімічної безпеки та управління хімічною продукцією» та інших законодавчих актів щодо використання прекурсорів вибухових речовин
4.	Управління кордонами			

⁵⁵ Regulation (EU) 2021/784 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2021 on addressing the dissemination of terrorist content online (Text with EEA relevance). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2021/784/oj/eng>

⁵⁶ Directive (EU) 2022/2557 of the European Parliament and of the Council of 14 December 2022 on the resilience of critical entities and repealing Council Directive 2008/114/EC (Text with EEA relevance). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2557/oj/eng>

⁵⁷ Regulation (EU) 2019/1148 of the European Parliament and of the Council of 20 June 2019 on the marketing and use of explosives precursors, amending Regulation (EC) No 1907/2006 and repealing Regulation (EU) No 98/2013 (Text with EEA relevance). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/1148/oj/eng>

4.1.	Розвиток системи кордонами	ефективної управління	Регламент ЄС 2016/399 Європейського Парламенту та Ради від 9 березня 2016 року ⁵⁸ ; Директива (ЄС) 2001/51/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 28 червня 2001 року ⁵⁹	- посилення відповідальності перевізників під час здійснення міжнародних пасажирських перевезень; - встановлення вимоги щодо строків дії проїзного документа для перетину державного кордону; - визначення процедур контролю першої та другої лінії прикордонного контролю транспортних засобів і вантажів; - врегулювання порядку доступу до інформаційних систем електронної взаємодії	- Про внесення змін до законодавчих актів України щодо ефективного управління кордонами; - «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення законодавства про державний кордон України» (реєстр. № 12248)
			Регламент ЄС 2019/1896 Європейського Парламенту та Ради від 13 листопада 2019 року ⁶⁰	- визнання Адміністрації Держприкордонслужби уповноваженим органом для операційного співробітництва з Європейською агенцією прикордонної та берегової охорони FRONTEX	- Про внесення змін до Закону України «Про Державну прикордонну службу України» щодо співпраці з FRONTEX
5. Політика міграції, політика притулку та візова політика					

⁵⁸ Regulation (EU) 2016/399 of the European Parliament and of the Council of 9 March 2016 on a Union Code on the rules governing the movement of persons across borders (Schengen Borders Code) (codification). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/399/oj/eng>

⁵⁹ Council Directive 2001/51/EC of 28 June 2001 supplementing the provisions of Article 26 of the Convention implementing the Schengen Agreement of 14 June 1985. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2001/51/oj/eng>

⁶⁰ Регламент ЄС 2019/1896 Європейського Парламенту та Ради від 13 листопада 2019 року про Європейську прикордонну і берегову охорону та скасування Регламенту (ЄС) № 1052/2013 та Регламенту (ЄС) № 2016/1624. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_016-19#Text

5.1.	Приведення законодавства про перебування іноземців та осіб без громадянства в Україні у відповідність до норм права ЄС	Директива (ЄС) 2011/98/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 грудня 2011 року⁶¹, Директива (ЄС) 2024/1233 Європейського Парламенту та Ради від 24 квітня 2024 року⁶², Директива (ЄС) 2014/36/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 лютого 2014 року⁶³; Директива (ЄС) 2014/66/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 травня 2014 року⁶⁴; Директива (ЄС) 2021/1883 Європейського Парламенту та Ради від 20 жовтня 2021 року⁶⁵	- уніфікація процедури оформлення єдиного дозволу на працевлаштування та на проживання для іноземців та осіб без громадянства; - запровадження блакитної картки	- Про внесення змін до законів України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» та «Про зайнятість населення» щодо уніфікації процедури оформлення єдиного дозволу на працевлаштування та на проживання для іноземців та осіб без громадянства; - Про внесення змін до законів України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» та «Про імміграцію» щодо запровадження блакитної картки

⁶¹ Directive 2011/98/EU of the European Parliament and of the Council of 13 December 2011 on a single application procedure for a single permit for third-country nationals to reside and work in the territory of a Member State and on a common set of rights for third-country workers legally residing in a Member State. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2011/98/oj/eng>

⁶² Directive (EU) 2024/1233 of the European Parliament and of the Council of 24 April 2024 on a single application procedure for a single permit for third-country nationals to reside and work in the territory of a Member State and on a common set of rights for third-country workers legally residing in a Member State (recast). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1233/oj/eng>

⁶³ Directive 2014/36/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on the conditions of entry and stay of third-country nationals for the purpose of employment as seasonal workers. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2014/36/oj/eng>

⁶⁴ Directive 2014/66/EU of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 on the conditions of entry and residence of third-country nationals in the framework of an intra-corporate transfer. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2014/66/oj/eng>

⁶⁵ Directive (EU) 2021/1883 of the European Parliament and of the Council of 20 October 2021 on the conditions of entry and residence of third-country nationals for the purpose of highly qualified employment, and repealing Council Directive 2009/50/EC. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2021/1883/oj/eng>

		Директива Ради 2003/109/ЄС від 25 листопада 2003 року ⁶⁶ ; Директива Ради 2003/86/ЄС від 22 вересня 2003 року ⁶⁷	- оптимізація процедур оформлення дозволів на імміграцію, запровадження незалежного дозволу на проживання для возз'єднання членів сім'ї іммігрантів і спрощення возз'єднання сімей біженців; - анулювання посвідки на довгострокове проживання у разі відсутності особи	- Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання питань імміграції відповідно до європейських стандартів
		Директива (ЄС) 2016/801 Європейського Парламенту та Ради від 11 травня 2016 року ⁶⁸	- врегулювання питання мобільності дослідників, членів їхніх сімей, студентів у межах держав-членів Європейського Союзу	- Про внесення змін до деяких законів України щодо мобільності (переміщення) студентів і дослідників
5.2.	Посилення відповідальності за сприяння нелегальній міграції	Директива Ради 2002/90/ЄС від 28 листопада 2002 року ⁶⁹ ; Рамкове Рішення Ради 2002/946/ІНА від 28 листопада 2002 року ⁷⁰ ; Директива (ЄС) 2009/52/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 18 червня 2009 року ⁷¹	- запровадження кримінальної відповідальності за сприяння незаконному транзиту та проживанню (з метою фінансової вигоди) іноземців; - запровадження кримінальної відповідальності за незаконне працевлаштування іноземців	- Про внесення змін до Кримінального кодексу України щодо кримінальної відповідальності за сприяння нелегальній міграції
5.3.	Належне оформлення документів, що підтверджують	Регламент Ради (ЄС) 2252/2004 від 13 грудня 2004 року ⁷² ;	- удосконалення засобів захисту паспортів та посвідчень особи	- Про внесення змін до деяких законів України щодо

⁶⁶ Council Directive 2003/109/EC of 25 November 2003 concerning the status of third-country nationals who are long-term residents. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2003/109/oj/eng>

⁶⁷ Council Directive 2003/86/EC of 22 September 2003 on the right to family reunification. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2003/86/oj/eng>

⁶⁸ Directive (EU) 2016/801 of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016 on the conditions of entry and residence of third-country nationals for the purposes of research, studies, training, voluntary service, pupil exchange schemes or educational projects and au pairing (recast). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2016/801/oj/eng>

⁶⁹ Council Directive 2002/90/EC of 28 November 2002 defining the facilitation of unauthorised entry, transit and residence. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2002/90/oj/eng>

⁷⁰ 2002/946/ІНА: Council framework Decision of 28 November 2002 on the strengthening of the penal framework to prevent the facilitation of unauthorised entry, transit and residence. URL: https://eur-lex.europa.eu/eli/dec_framw/2002/946/oj

⁷¹ Directive 2009/52/EC of the European Parliament and of the Council of 18 June 2009 providing for minimum standards on sanctions and measures against employers of illegally staying third-country nationals. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2009/52/oj/eng>

⁷² Council Regulation (EC) No 2252/2004 of 13 December 2004 on standards for security features and biometrics in passports and travel documents issued by Member States. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2004/2252/oj/eng>

	громадянство України та посвідчують особу	Регламент (ЄС) 2019/1157 Європейського Парламенту та Ради від 20 червня 2019 року ⁷³		посилення захисту документів, які підтверджують особу

⁷³ Regulation (EU) 2019/1157 of the European Parliament and of the Council of 20 June 2019 on strengthening the security of identity cards of Union citizens and of residence documents issued to Union citizens and their family members exercising their right of free movement (Text with EEA relevance.). URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/1157/oj/eng>

Висновки.

Проведений аналіз демонструє тісний зв'язок законодавчого мейнстрімінгу з правовими актами ЄС, насамперед, директивами та регламентами Європарламенту і Ради, необхідність їх детального вивчення, співставлення з національними нормами та визначення доцільності імплементації. Одна, на перший погляд, «невелика» законодавча зміна може супроводжуватися кропіткою законотворчою роботою, що супроводжується вивченням декількох директив, регламентів, рішень та інших актів європейських інституцій, з метою підготовки інформації про відповідність законопроекту зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу (acquis ЄС).

Це ще раз підкреслює важливість оцінки відповідності запропонованого правового регулювання міжнародно-правовим зобов'язанням України, а саме двостороннім та багатостороннім угодам, міжнародним договорам України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу (acquis ЄС), що є обов'язковим елементом концепції проекту законодавчого акта (пункт 6 частини четвертої статті 27 Закону України «Про правотворчу діяльність»). Така діяльність, своєю чергою, потребує орієнтування у значному масиві актів права ЄС (acquis ЄС) за відповідною сферою, вчасного їх відслідковування, системного підходу у плануванні законопроекткування.

Національна програма адаптації законодавства до права ЄС, анонсована Урядом України як «універсальний інструмент, який замінить усі попередні фрагментовані документи у сфері євроінтеграції»⁷⁴, повинна, на нашу думку, відобразитись у перспективному плані законопроектної роботи парламенту у сфері євроінтеграції, в основу якого будуть покладені акти права ЄС (acquis ЄС) за відповідними напрямками правового регулювання. Є практична необхідність створення на платформі «Законодавство України» бази актів права ЄС (acquis ЄС), імplementованих у національне законодавство. Парламентським комітетам доцільно формувати бази актів права ЄС (acquis ЄС), які потрібно імplementувати, за предметами відання комітетів.

*Дослідницька служба
Верховної Ради України*

**Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*

⁷⁴ Мін'юст запусив розробку Національної програми адаптації законодавства до права ЄС. 08.05.2025. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/miniust-zapustyv-rozrobku-natsionalnoi-prohramy-adaptatsii-zakonodavstva-do-prava-ies>